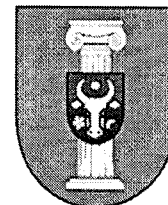

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 237/12

mun. Chișinău

19 octombrie 2020

Inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Sergiu POPA, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Rotaru Nicolae, primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 27.02.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 1220 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Rotaru Nicolae, primar al com. Ghiliceni, r. Telenești.

La 12.03.2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Rotaru Nicolae, primar al com. Ghiliceni, r. Telenești a divorțat fictiv de soția sa, pentru ca ulterior să o angajeze ca percepitor fiscal în cadrul primăriei, fiind solicitată verificarea prezentei informații și existența conflictului de interese dintre primarul Rotaru Nicolae și soția sa ([REDACTED]), care activează în cadrul primăriei.

La 24.03.2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate a existenței unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 181/12, în privința dlui Rotaru Nicolae, primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-12/1333 din 24.03.2020, recepționată la 06.04.2020 conform avizului de recepție nr. DS9350125334AS, dl Rotaru Nicolae a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din registrele informaționale de stat (inclusiv din registrul informațional de management a documentelor electronice al Autorității Naționale de Integritate), registrul declarațiilor privind conflictele de interese înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 51 la 12.09.2018 și solicitate Comisiei Electorale Centrale a RM (solicitățile nr. 04-12/1334 din 24.03.2020 și nr. 04-12/4542 din 28.09.2020), Primăriei com. Ghiliceni, r. Telenești (solicitarea nr. 04-12/1335 din 24.03.2020), informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin informația prezentată de **Comisia Electorală Centrală a RM** prin scrisoarea nr. CEC8/2150 din 06.04.2020, înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 2463 la 27.04.2020, ca răspuns la solicitarea nr. 04-12/1334 din 24.03.2020, informație care a fost prezentată la 06.04.2020 și prin intermediul Serviciului de poștă electronică guvernamentală, la adresa de

email: info@ani.md, precum și a informației prezentate prin scrisoarea nr. CEC8/2988 din 04.10.2020, înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 7621 la 07.10.2020, s-a stabilit că dl Rotaru Nicolae, în urma alegerilor locale generale din 05.06.2011 a fost ales primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, mandatul fiindu-i validat prin Hotărârea Judecătorei Telenești din 23.06.2011 (dosarul nr. 2-731/2011).

La alegerile locale noi din 19.11.2017, prin Hotărârea Judecătorei Orhei din 22.11.2017, dlui Rotaru Nicolae i-a fost validat din nou mandatul de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești.

Conform rezultatelor turului II din 03.11.2019 în cadrul alegerilor locale generale, dl Rotaru Nicolae a fost ales primar al aceleiași localități, mandatul fiindu-i validat prin Hotărârea Judecătorei Orhei din 11.11.2019.

Potrivit răspunsului **Primăriei com. Ghiliceni, r. Telenești** și materialelor prezentate prin scrisoarea nr. 02/1-37/10 din 28.05.2020 (anexate la dosarul de control), înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 3869 la 03.06.2020, ca răspuns la solicitarea nr. 04-12/1335 din 24.03.2020, s-au stabilit următoarele:

- dna [REDACTAT] ocupă funcția de *specialist în problemele perceperii fiscale* în cadrul primăriei com. Ghiliceni, r. Telenești începînd cu 08.05.2014, fiind numită prin dispoziția nr. 03-1/7 din 07.05.2014.

- dl Rotaru Nicolae, aflînduse în exercițiul mandatului (funcției) de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, în perioada de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (**01.08.2016**), a emis/semnat în privința dnei [REDACTAT] următoarele acte administrative:

✓ *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/11 din 06.03.2014 cu privire stabilirea sporului pentru performanța colectivă;*

✓ *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/6 a din 06.05.2014 cu privire la demisionarea din funcție;*

✓ *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/7 din 07.05.2014 cu privire la numirea în funcție a dnei [REDACTAT];*

✓ *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/15 din 01.08.2014 cu privire stabilirea sporului pentru performanța colectivă;*

✓ *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/22 din 14.11.2014 cu privire la confirmarea în funcție a funcționarului public debutant;*

✓ *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/10-a din 27.02.2015 cu privire la majorarea treptei de salarizare funcționarilor publici din cadrul primăriei com. Ghiliceni.*

De menționat că în perioada de referință, dl Rotaru Nicolae, aflînduse în exercițiul mandatului (funcției) de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, *deținea calitatea de subiect al declarării*, în conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese (în vigoare pînă la 01.08.2016) – în continuare Legea nr. 16/2008.

În cele din urmă, dat fiind faptul că emiterea/semnarea actelor sus menționate a avut loc în perioada de acțiune a Legii nr. 16/2008, inspectorul de integritate consideră imperios că situația respectivă urmează a fi analizată prin prisma prevederilor legale ale acestei legi.

Astfel, potrivit art. 2 din Legea nr. 16/2008, *conflictul de interese* reprezintă conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art. 3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii; și *interes personal* reprezintă orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art. 3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, *din relațiile lor cu persoane apropiate* sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora; *persoane apropiate* – soțul (*soția*), persoanele înrudite prin sînge sau adopție (părinți, copii, frați, surori, bunici, nepoți, unchi, mătușe) și persoanele înrudite prin afinitate (cumnat, cumnată, socru, soacră, ginere, noră).

În urma consultării Registrului informațional de Stat „*Registrul de Stat al Populației*”, s-a stabilit că dna [REDACTED], actualmente este *soția* dlui Rotaru Nicolae, primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, confirmându-se astfel relația de rudenie *soț-soție* dintre cei doi.

De remarcat faptul că în perioada **15.02.2014 - 09.03.2016**, dl Rotaru Nicolae și [REDACTED] *au fost divorțați, recăsătorindu-se ulterior* fapt confirmat prin certificatul de divorț [REDACTED] și certificatul de căsătorie seria [REDACTED].

Prin urmare, raportînd cele constatate prin prisma prevederilor Legii nr. 16/2008, se remarcă faptul că în perioada emiterii/semnării de către dl Rotaru Nicolae, primar al com. Ghiliceni, r. Telenești a *Dispoziției nr. 03-1/11 din 06.03.2014 cu privire stabilirea sporului pentru performanța colectivă, Dispoziției nr. 03-1/6 a din 06.05.2014 cu privire la demisionarea din funcției, Dispoziției nr. 03-1/7 din 07.05.2014 cu privire la numirea în funcție a dnei [REDACTED], Dispoziției nr. 03-1/15 din 01.08.2014 cu privire stabilirea sporului pentru performanța colectivă, Dispoziției nr. 03-1/22 din 14.11.2014 cu privire la confirmarea în funcție a funcționarului public debutant, Dispoziției nr. 03-1/10-a din 27.02.2015 cu privire la majorarea treptei de salarizare funcționarilor publici din cadrul primăriei com. Ghiliceni, dna [REDACTED] nu deținea calitatea de **perosană apropiată (soție)** a dlui Rotaru Nicolae, în sensul prevederilor art. 2 din Lege nr. 16/2008, or informația disponibilă în cadrul controlului atestă faptul că în perioada nominalizată căsătoria dintre cei din urmă a fost desfăcută.*

Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (**01.08.2016**), urmare a exercitării funcției de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (*primar al com. Ghiliceni, r. Telenești*), dl Rotaru Nicolae a **obținut calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale** potrivit art. 3, alin. (1), lit. a) al Legii nr. 133/2016.

Astfel, în baza materialelor acumulate inspectorul de integritate a stabilit că dl Rotaru Nicolae, aflînduse în exercițiul mandatului (funcției) de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, avînd interes personal *rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată - (soția) [REDACTED]*, a emis/semnat următoarele acte administrative:

- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/26 din 02.07.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*
- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/33 din 02.08.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*
- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/39 din 03.09.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*
- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/45 din 01.10.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*
- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/48 din 02.11.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*
- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/50 din 03.12.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*
- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/55 din 27.12.2018 cu privire la încadrarea specialistului în clasa de salarizare și alte drepturi salariale, în care este vizată dna [REDACTED];*
- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/66 din 28.12.2018 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/74 din 29.01.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/1 din 01.02.2019 cu privire la plata premiului anual funcționarilor publici ai primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/3 din 18.02.2019 cu privire la acordarea concediului ordinar dnei [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/5 din 28.02.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/7 din 28.02.2019 cu privire la acordarea indemnizației unice dnei [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/11 din 28.03.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/18 din 31.05.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/23 din 28.06.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/30 din 31.07.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/37 din 29.08.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/47 din 15.11.2019 cu privire la acordarea concediului ordinar [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/1 din 30.01.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/7 din 28.02.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/12 din 26.03.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată [REDACTED].

Potrivit art. 10, alin. (1) al Legii nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, primarul este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației.

Conform art. 11, alin. (2) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

Așadar, se reține că, dl Rotaru Nicolae, fiind subiect al declarării, avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității și responsabilitatea individuală și exemplul personal. Or, obligațiile și responsabilitățile subiectului declarării, cu referire la regimul juridic al conflictelor de interese, sunt prevăzute expres în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale,

conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/sotia, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Rotaru Nicolae, exercitând funcția de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, era obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că „Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.

În conformitate cu art. 12, alin. (7) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dl Rotaru Nicolae, exercitând funcția de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5) al prezentei legi.

Art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează: „Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.”.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Rotaru Nicolae, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit art. 14, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectului declarării, în persoana dlui Rotaru Nicolae, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adopția actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

În același timp, potrivit prevederilor art. 3 din Legea integrității nr. 82/2017, dl Rotaru Nicolae deține și calitatea de agent public.

Astfel, în conformitate cu art. 14, alin. (2), lit. a)-b) din aceeași lege, dl Rotaru Nicolae avea obligația „să declare în scris, în termen de 3 zile, despre conflictele de interese reale apărute în cadrul activității sale profesionale, explicând natura conflictelor de interese și cum acestea influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor sale precum și să evite consumarea conflictelor de interese prin abținere de la exercitarea atribuțiilor sale în măsura în care acestea sînt amenințate de conflicte de interese, pînă la soluționarea acestora”.

Potrivit art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

De menționat faptul că dl Rotaru Nicolae, în calitatea sa de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, în perioada anului 2018 a emis/semnat în privința soției sale alte 8 acte administrative după cum urmează:

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/3 din 05.02.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTAT];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/4 din 05.02.2018 cu privire la plata premiului anual funcționarilor publici ai primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTAT];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/5 din 28.02.2018 cu privire la conferirea gradului de calificare dnei [REDACTAT];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/7 din 01.03.2018 cu privire la majorarea treptei de salarizare funcționarilor publici din cadrul primăriei com. Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTAT];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/8 din 01.03.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTAT];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/10 din 29.03.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTAT];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/17 din 03.05.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTAT];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/17 din 30.05.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTAT].

Analizînd legislația în vigoare la momentul emiterii/semnării actelor numite supra, reeșind din prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (conform redacției în vigoare din 01.08.2016, respectiv, redacției în vigoare din 12.01.2018), inspectorul de integritate remarcă în perioada respectivă, la noțiunea de *persoană apropiată* prevăzută la art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, nu se regăsea *soția subiectului declarării*.

Potrivit celor relatate, rezultă că pentru perioada respectivă dnei [REDACTAT] nu-i poate fi atribuită calitatea de persoană apropiată a dlui Rotaru Nicolae, primar al com. Ghiliceni, r. Telenești.

Cu toate acestea, inspectorul de integritate reține aceste acțiuni, în pofida caracterului imperfect al legislației în vigoare la momentul respectiv.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-12/3273 din 18.07.2020, recepționată la 22.07.2020 conform avizului nr. DS9350313679AS, dl Rotaru

Nicolae a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate, pentru a-și **prezenta punctul de vedere** asupra obiectului controlului.

La 07.08.2020, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a parvenit punctul de vedere a dlui Rotaru Nicolae, fiind înregistrat cu nr. 5778 în care a comunicat că: *“Referitor la punctul de vedere privind eventualele încălcări a regimului juridic al conflictelor de interese, ce privește cet. [REDACTAT], pînă în prezent nu a făcut nici o declarație din motivul că nu vede o situație reală a conflictului de interese”*.

Conform informației din sistemul de management a documentelor electronice „E-Management” al Autorității Naționale de Integritate, precum și informației conținute în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese al Autorității Naționale de Integritate (anexate la dosarul de control) *nu au fost identificate înregistrări despre careva declarații adresate Autorității Naționale de Integritate de către dl Rotaru Nicolae prin care acesta ar fi solicitat soluționarea cărorva conflicte de interese reale în care s-a aflat atunci cînd a fost chemat să emită/semneze acte administrative în privința persoanei apropiate – (soției) [REDACTAT]*.

Prin urmare se atestă că dl Rotaru Nicolae nu a informat/nu a declarat și respectiv nu a soluționat conflictele de interese reale în care se afla.

Analizînd minuțios cele relatate de dl Rotaru Nicolae în punctul său de vedere, inspectorul de integritate consideră că **responsabilitatea de a se conforma prevederilor legii este o obligație a [REDACTAT], iar cunoașterea sau necunoașterea legii nu exonerează de răspundere.**

Necunoașterea legii, nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere generată de conflictele de interese abordate în prezenta speță (nemo legem ignorare censetur), în contextul în care este axiomatic că relațiile sociale sunt guvernate de norme juridice, iar actele normative (în care sunt materializate normele juridice) indiferent de forța juridică și organul emitent, pentru asigurarea cunoașterii și opozabilității lor, se publică în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative), în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale, prezumându-se cunoașterea de către toți destinatarii legii a regulilor de conduită impuse, informația fiind accesibilă publicului.

Și nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, *adagiu latin* ce exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi apărât de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei; eroarea de drept nu exonerează de răspundere. Cunoașterea și respectarea legilor este o îndatorire primordială a tuturor cetățenilor, înscrisă în Constituție. Cunoașterea și respectarea legii definesc atitudinea civică, comportamentul etic, grija față de valorile sociale, apărute și promovate prin actele normative, față de interesele fundamentale ale întăririi și dezvoltării societății. Legile și celelalte acte normative sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicarea lor în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

În același timp, inspectorul de integritate în cadrul controlului a stabilit cu certitudine nerespectarea de către dl Rotaru Nicolae a acelor obligații imperative stabilite prin lege cu referire la modul, timpul de declarare și soluționare a situațiilor de **conflicte de interese reale** în care se afla, respectiv abținerea de la luarea oricăror decizii și admiterea consumării conflictelor de interese propriu-zise prin emiterea/semnarea actelor administrative în privința **persoanei apropiate (soției [REDACTAT])** în situații de conflict de interese, **ceea ce compromite interesul public de cel personal, prin aceste acte punîndu-se la îndoială luarea unei decizii imparțiale.**

Totodată, interesul public este afectat de cel personal, deja în cazul în care obiectivitatea deciziei poate fi pusă la îndoială din cauza **legăturilor de rudenie**, care pot crea situații de preferință.

Prin urmare, inspectorul de integritate consideră argumentele expuse de către dl Rotaru Nicolae în punctul său de vedere ca fiind nefondate.

Conform art. 38, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă

controlului *nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ*, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză*.

Conform art. 23, alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului*.

Potrivit art. 23, alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, *exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese*.

Totodată, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea nr. 768/2000 cu privire la statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, *mandatul de primar încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese*.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dl Rotaru Nicolae, exercitând funcția de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată - (soția) [REDACTED] a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ emiterea/semnarea actelor administrative ce vizează persoana apropiată, soția [REDACTED] după cum urmează:

- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/26 din 02.07.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*

- *Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/33 din 02.08.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];*

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/39 din 03.09.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/45 din 01.10.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/48 din 02.11.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/50 din 03.12.2018 cu privire la stabilirea plăților de stimulare funcționarilor publici din cadrul APL Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/55 din 27.12.2018 cu privire la încadrarea specialistului în clasa de salarizare și alte drepturi salariale, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/66 din 28.12.2018 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/74 din 29.01.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/1 din 01.02.2019 cu privire la plata premiului anual funcționarilor publici ai primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/3 din 18.02.2019 cu privire la acordarea concediului ordinar dnei [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/5 din 28.02.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/7 din 28.02.2019 cu privire la acordarea indemnizației unice dnei [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/11 din 28.03.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/18 din 31.05.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/23 din 28.06.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/30 din 31.07.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/37 din 29.08.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/47 din 15.11.2019 cu privire la acordarea concediului ordinar dnei [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/1 din 30.01.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];
- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/7 din 28.02.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED];

- Dispoziția primarului com. Ghiliceni, r. Telenești, nr. 03-1/12 din 26.03.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță funcționarilor publici din cadrul Primăriei Ghiliceni, în care este vizată dna [REDACTED], fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23, alin. (4), (6) și (8) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Rotaru Nicolae, exercitând funcția de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată - (soția) [REDACTED] a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ emiterea/semnarea actelor administrative ce vizează persoana apropiată, soția [REDACTED], fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se sesizează Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a dlui Rotaru Nicolae din funcția de primar al com. Ghiliceni, r. Telenești.

3. Se decade dl Rotaru Nicolae din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția de primar, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dl Rotaru Nicolae în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Rotaru Nicolae actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Sergiu POPA